

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de tarım sektörü, istihdamın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Özellikle kırsal bölgelerde, kadınlar tarımsal üretimde kritik bir rol üstlenmektedir. Ancak, bu alanda çalışan kadınların büyük bir kısmı ücretsiz aile işçisi olarak faaliyet göstermekte ve emeklerinin karşılığını maddi olarak alamamaktadır. Bu durum, kadınların ekonomik bağımsızlıklarını engellemekte ve sosyal güvenceden yoksun bırakmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, tarım sektöründe çalışan kadınların yaklaşık %80'i ücretsiz aile işçisi statüsündedir. Yani, bu kadınlar düzenli bir gelir elde edememekte, sigorta primleri ödenmemekte ve emeklilik haklarından mahrum kalmaktadır. Kadınlar tarlada sabahın erken saatlerinden akşam geç saatlere kadar çalışırken, aynı zamanda ev içi sorumlulukları da taşımakta ve çift yönlü emek sömürsüne maruz kalmaktadır. Tarımda çalışan kadınların büyük çoğunluğu sigortasızdır. Tarım işçisi kadınların yalnızca %6'sının sosyal güvencesi bulunmaktadır. Mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan kadınlar, erkeklerle oranla %30-40 daha düşük ücretlerle çalıştırılmaktadır. Kadın işçiler, özellikle aile tarım işletmelerinde erkekler tarafından yönlendirilen karar mekanizmalarına dahil edilmemekte, ekonomik haklar konusunda baskıya maruz kalmakta ve kendi kazançlarını yönetme konusunda söz sahibi olamamaktadır.

Türkiye genelinde tarım sektöründe istihdam edilen 6 milyon 745 bin kişinin %51,8'i (3 milyon 496 bin kişi) ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Bu ücretsiz aile işçilerinin %73,7'sini (2 milyon 578 bin kişi) kadınlar oluşturmaktadır. Ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınların büyük bir kısmı sosyal güvenlik sistemine dahil değildir. Bu durum, kadınların emeklilik, sağlık hizmetleri ve diğer sosyal haklardan mahrum kalmasına neden olmaktadır. Tarım sektöründe çalışan kadınların maruz kaldığı mobbing ve psikolojik taciz vakalarına dair spesifik istatistikler sınırlı olmakla birlikte, genel olarak Türkiye'de çalışan kadınların %40'ının işyerinde psikolojik tacize uğradığı belirtilmektedir. Bu oran, tarım sektöründe de benzer veya daha yüksek seviyelerde olabilir.

Ücretsiz aile işçisi statüsünün kaldırılması ve kadınların emeklilik haklarının güvence altına alınması için sosyal güvenlik sistemine dahil edilmesi, prim ödemelerinin devlet destekli olarak düzenlenmesi, Kadın tarım işçilerinin örgütlenmesi ve sendikalaşmasının teşvik edilmesi, Kadın emeğinin güvenceli hale getirilmesi için denetimlerin sıklaştırılması ve tarım sektöründe asgari ücret uygulamalarının cinsiyet eşitsizliği gözetilmeksizin düzenlenmesi, Kırsalda çalışan kadınlara yönelik eğitim ve farkındalık projelerinin artırılması, Kadın tarım işçilerinin iş sağlığı ve güvenliği konularında desteklenmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, Kadına yönelik ayrımcılıkla mücadele kapsamında tarım sektöründe mobbing ve psikolojik baskıyı önlemeye yönelik yasal düzenlemelerin getirilmesi. amacıyla bu konuda Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 09.03.2025

Ahmet Bora YAZGAN
Edine Al.
Aşkın

Ömer Fatih Gürer
Niğde Milletvekili
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
1923
GRUP BAŞKANLIĞI

1103 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Mahir POYRAT	İzmir Mv	Mahir Poyrat
2 Ayhan BAKUR	Adana	Ayhan Bakur
3 Seyit TONY	Ordu	Seyit Tony
4 Ali ÖZTUNÇ	K. Antep	Ali Öztunç
Gamze Aksoy İleri	İst.	Gamze Aksoy İleri
6 Levent ŞAHİN	Bolu	Levent Şahin
Ganakkale Mu	Ç. Karabük	Ganakkale Mu
8 Kırkbel M	Verdi A. D. G. d	Kırkbel M
Veli Ağbaba	Nabiyi Mv.	Veli Ağbaba
10 Serhat M. M. M. M.	Hatay M. M.	Serhat M. M. M. M.
Mehmet M. M.	Konya Mv	Mehmet M. M.
12 Erkin Korakoz	Aydın Mv.	Erkin Korakoz
13 T. K. A. S.	B. S. C.	T. K. A. S.
Hikmet Yalın HAUCI	ISPARTA	Hikmet Yalın HAUCI
14 R. İ. Ö. Z. A. N.	MUĞLA	R. İ. Ö. Z. A. N.
16 N. A. G. İ. S.	Kocaeli	N. A. G. İ. S.
17 U. K. G. Ö. R. Ö. C.	E. B. D. E. L. R.	U. K. G. Ö. R. Ö. C.
18 U. K. A. S. K. A. R. A. S. H.	Sivri Mv.	U. K. A. S. K. A. R. A. S. H.
N. H. A. Y. A. T. A. L. T. A. K. A. Y. G. Ö. P. M. B. U. S. A. A. N. Y.		N. H. A. Y. A. T. A. L. T. A. K. A. Y. G. Ö. P. M. B. U. S. A. A. N. Y.
19 H. A. V. A. Ö. Z. T. Ü. R. K.	B. S. E. M. V.	H. A. V. A. Ö. Z. T. Ü. R. K.

